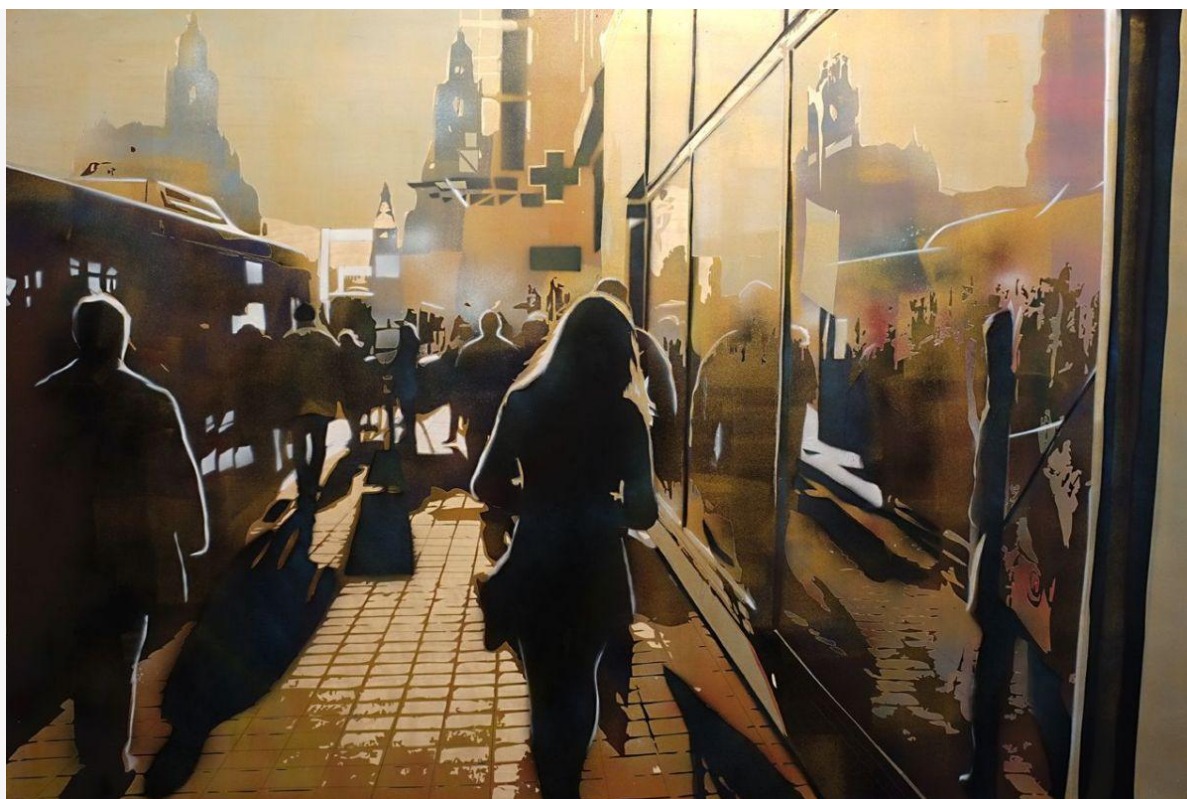

Észlelés-dinamikák – Gondolatok Barakonyi Zsombor festészetéről

2017.05.02

Szerző: Tóth Ditta

A valóság ábrázolására végtelen sok példát mutattak már a különböző művészeti korszakok. Az alkalmazott technikák a tapasztalati világ bizonyos elemeinek kihangsúlyozásán vagy éppen elhagyásán keresztül egymástól nagyon eltérő módokon képesek a valóságról alkotott illúzió felkeltésére. A befogadói oldalon megjelent az igény az önmagára is reflektáló műre, amely túlmutat a megszokott nézőpontokon és a dekoratív funkciókon. Barakonyi Zsombor realizmusát is ilyen szempontok alapozzák meg: sajátos vizuális nyelvezete a valóságérzékelés új szintjeit nyújtja a néző számára, melyekben a konvencionális megközelítések felülírásával a tartalom és tárgyiség dialektikus viszonyát építi fel. Művei a nagyvárosi flaneur vízióinak posztmodern táblaképei.

„Felszabtér” – akril bükkfatáblán, 100x150x3,5 cm, 2017 © Barakonyi Zsombor

Már a létrehozás folyamataiban tetten érhetőek Barakonyi különleges gondolati struktúráinak mechanizmusai, képei egy érett, átgondolt művészeti logikáról tanúskodnak. A Magyar Képzőművészeti Egyetemen végzett, majd doktori fokozatot szerzett és számos díjat nyert festő 10 éve fejlesztette ki egyedi stílusát. Művészettörténeti alapjai és szakmai tudása mellé markáns, transzcendenciához vonzó nézőpontokat kapcsol, amelyek képessé teszik arra, hogy művei ne csupán vizuális szinten hassanak, hanem az érzékelés más dimenziói felé is megnyissák a nézőt. A módszer „másolása” pontosan ezért problematikus, mert bár technikailag nyomon követhető, mégsem egyértelmű, hogyan hozhatóak mozgásba a fizikai valóság absztrakciós szintjei, és hogyan hívhatóak elő a lényegi egyediség minőségei. Az ábrázolt téma mindig a városi forgatagban elkapott pillanat, amely egy súlypontjaiból kimozdított és áthelyezett észlelési modellen keresztül mutatkozik meg.

“Speedfreak” akril bükkfatáblán. 75x150x3,5 cm, 2015 © Barakonyi Zsombor

“Unicorn Land” akril bükkfatáblán, 75x150x3,5 cm, 2015 © Barakonyi Zsombor

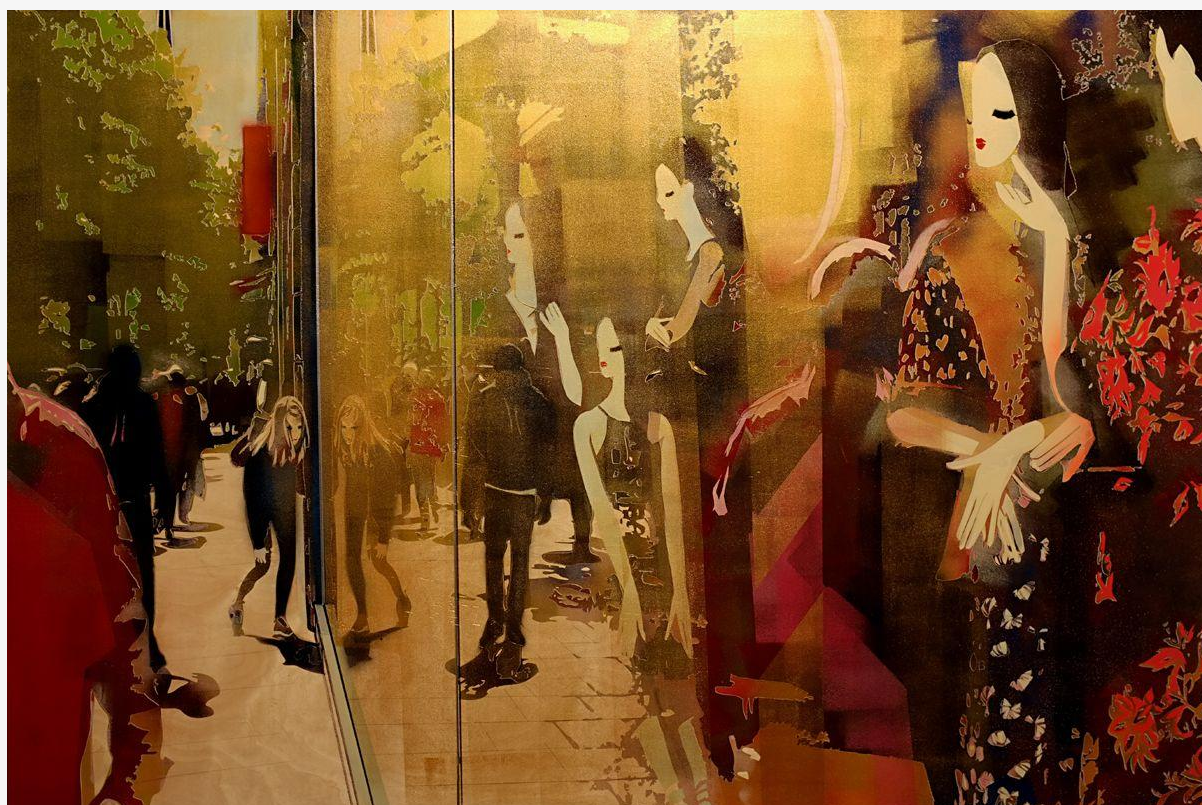

“Under the bridge” akril bükkfatáblán, 50x75x3,5 cm, 2016 © Barakonyi Zsombor

Barakonyi egy általa készített fotót vetít fel fatáblára, amit előzőleg több rétegű öntapadós fóliával von be. A kivetített és gondosan előrajzolt kontúrok kiszabása egy éles, tollszárba fogott japán acélpengével történik. A körvonalak átszakítják a matricát, bemetszéseket, lyukakat hagyva a fafelületen is. Az öntudatos alkotói kéz viszont mindig szelektál, így nem az összes részlet kerül kiemelésre. Ez a szándékolt szamuráj harcmodor a megsebzés gesztusával szakítja ki az anyagban lévő végtelen lehetőségek egyikét, és az adott pillanatra aktualizálja a vetített képet. Az így kapott hézagok, hasítékok hengerrel felvitt akrilfestékekkel, majd festéksprayvel kapják meg a maguk sajátos színét. (A szürke szín használata kiemelt jelentőségű, mert egyszerre idézi meg vele a reneszánsz felületalapozó gyakorlatát és a képszerkesztő programok virtuális munkaasztalát.) A fólia tehát szűrőként, maszkként működik, és a különböző rétegek lenyomatainak, absztrakt formáknak, figuratív elemeknek enged teret. Láthatóvá tesz és rögzít egy minőséget. A kész kép néhány szín festékszigeteinek montázsából áll össze, amelyek hol érintkeznek, hol elkülönülnek egymástól, egyfajta álomszerű látomássá sűrűsödve. Egyes művein még színátmenetek sincsenek, mindössze foltok és erős kontrasztok, melyek tagadják a plasztikusságot, és síkban tartják az egész látványt. Ilyenkor az optikai tér is csupán az épületek és útburkolatok perspektívavonalaiból teremődik meg. Tehát a lenyomat csak kontúrjaiban, formáiban ragadja meg a hasonlóságot – nem megkettőzi az eredeti fotót, hanem átértelmezi azt. Nem rekonstruálja az eredeti helyszínt, hanem alapul veszi, elgondolkodik rajta, majd kettősségekre bontja és új rendezői szempontok szerint illeszti össze újra képpé.

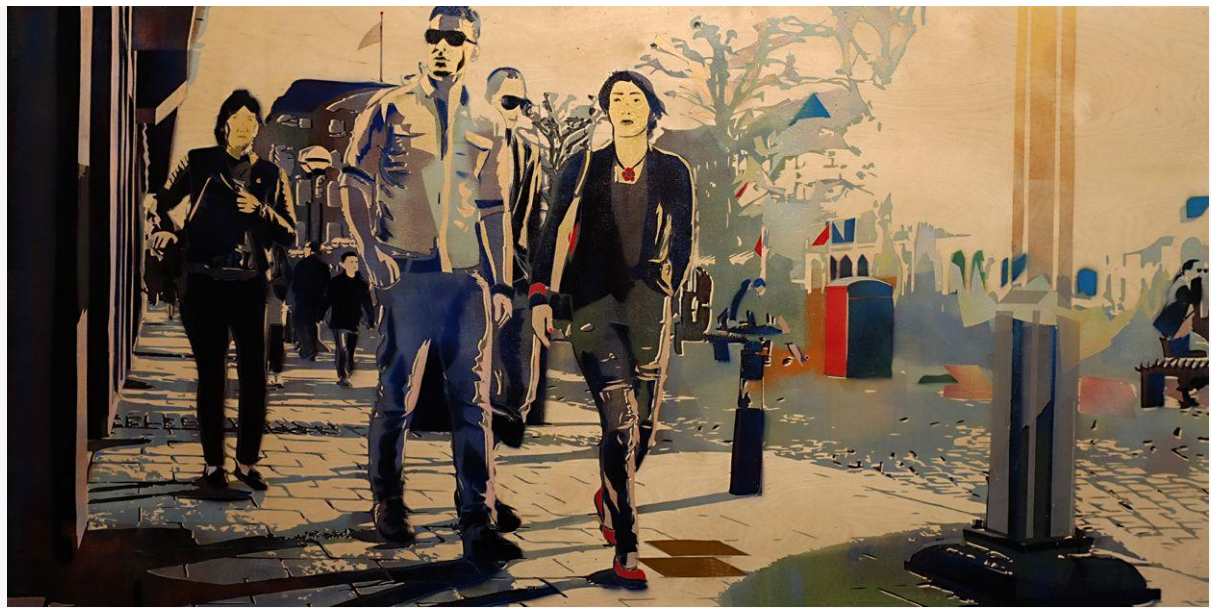

“Kék Ikarusz” akril bükkfatáblán, 50x75x3,5 cm, 2016 © Barakonyi Zsombor

“Narcissa V.02” akril bükkfatáblán, 100x150x3,5 cm, 2016 © Barakonyi Zsombor

Az érintés és a távolságtartás jelenléte más szinteken is megfigyelhető. Az előkészítési folyamatokat az érintés jellemzi. Az asztalos által megmunkált fatábla felületét több taktilis hatás is éri. A matrica felsimításával, a kimetszés erőszakos aktusával, a sablon széleinek felkaparásával az alkotó fizikai kontaktusba kerül az anyaggal, a festéket viszont már kellő távolságból permetezi a felületre. A hol összeérő, hol elkülönült festékperemek között a kezeletlen fafelület látható marad, időnként akár kiterjedt foltokban is. Ezek a repedések, törésvonalak behálózzák a táblát, és az alkotás anyagi jellegére helyezik a hangsúlyt. Vagyis a festett felületek reprezentálják a látványt, és ezt szabdalják szét a festetlen zónák, ahol a kép inkább tárgyként szólít meg bennünket. Tartalom és tárgyiség ennyire spekulatív ütköztetése folyamatos nézőpontváltásra készíti a nézőt, még teljesebbé téve a felkínált érzékelési sémát.

"Sietség nélkül és megbékélten" akril bükkfatáblán, 75x150x3,5 cm, 2016 2016 © Barakonyi Zsombor

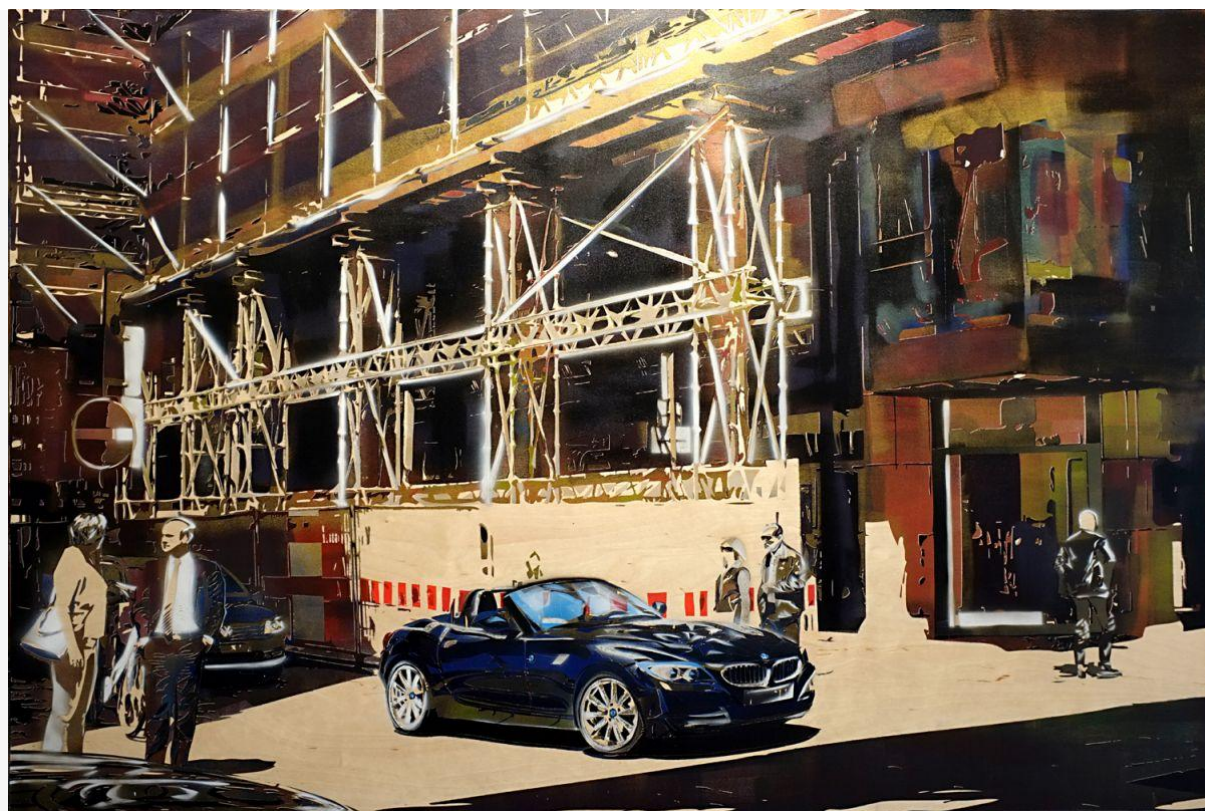

"I beg to differ" akril bükkfatáblán 50x75x3,5 cm, 2016 © Barakonyi Zsombor

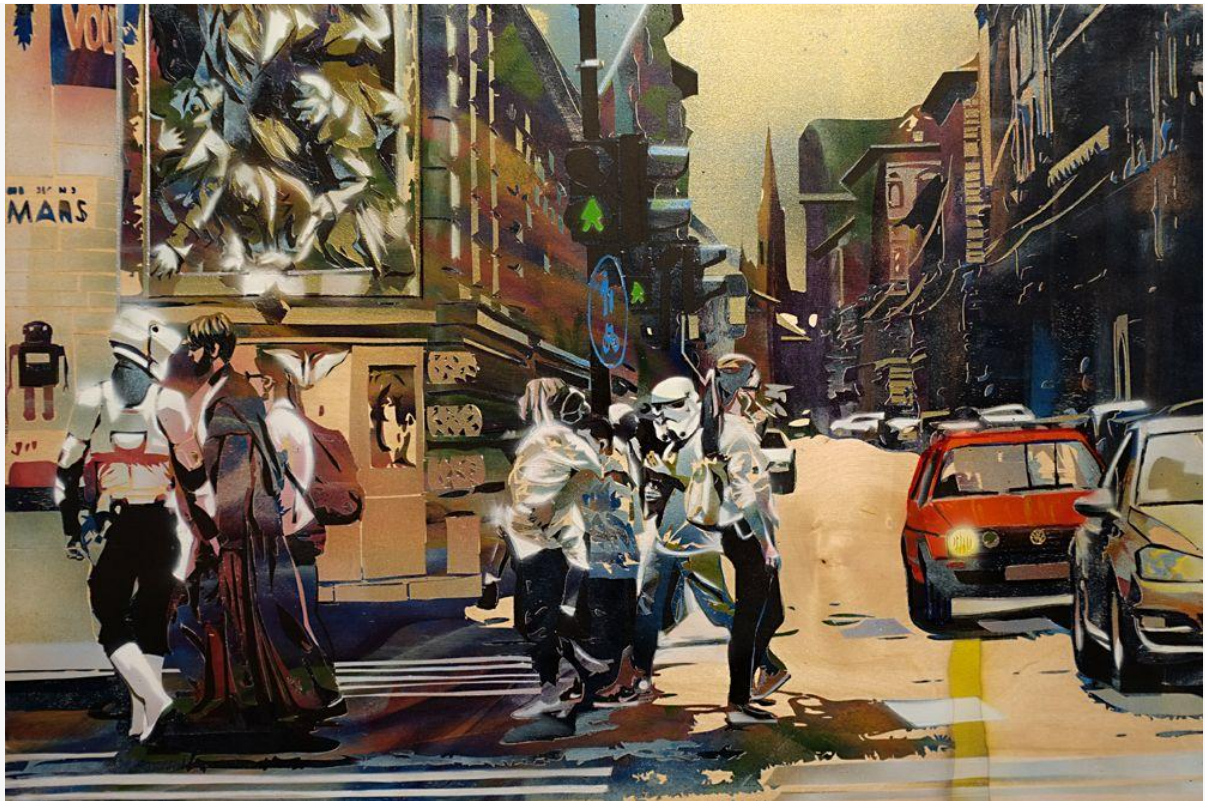

"Felszabter 1984 – Remix Változat" akril bükkfatáblán, 50x75x3,5 cm, 2017 © Barakonyi Zsombor

Barakonyi a tartalmi részeket is célba veszi, bár nem a hagyományos vizuális nyelvnek rendeli alá őket, hanem a képi elemek új viszonyait hozza létre belőlük. Monokróm sávok és absztrakt formák segítségével eltörli és összemosza az egyes tárgyak határait. A fák lombozata egybeolvad épületrészekkel, a járművek árnyékával, tükröződésekkel. A képeken a homlokzatok egyenetlenségeiben és a ruházatok redőzetében összegyűlt árnyékok eleven formajátéka nyüzsög. A művek fókuszába a fény helyeződik, amely feloldja az épületek körvonalait, területeket sajátít ki a testekből és tárgyakból, optikai helyzeteket ír le. Az alkotó jó érzékkel felülbírálja a fotók bizonyos részleteit, a szereplők dominanciáját, megbontva ezzel a kompozíció szegmenseinek hierarchiáját is. A szeletekre, színblokkokra osztott térben a tárgyak eltűnnek, más tárgyak viszont erős kontrasztba állítva nyomatékot kapnak. Az utcán lefotózott emberek elveszítik arcvonásaikat, gyakran ruházatuk is azonosíthatatlan, és ilyenkor sziluetteként a képsík mellérendelt darabjaivá válnak. A festő ezekkel az eszközökkel a befogadói tekintetet irányítja: hol bizonyos helyekre összpontosítja, hol pedig szétteríti a képfelületen. Barakonyi Zsombor kíváncsi, kísérletező attitűddel pár évente újrinterpretálja a már elkészült művét, más részleteket emelve ki vagy tüntetve el belőle. A fontos és semmitmondó komponensek váltogatásával növeli a kiválasztott valóság intenzitását. Az elkészült variációkban ugyanaz a szemléleti dinamika működik, hatásukban mégis mindig eltérőek. Létrehozásuk tétje tehát az érzékelés világának újrafelfedezése, egy kettősségekre tagolt, de mégis egységében szemlélt világ rétegeinek látható élménnyé alakítása.

“Kind of Blue V.02” akril bükkfatáblán, 100x150x3,5 cm, 2017 © Barakonyi Zsombor

“Szalonképes Ámokfutó V.02” akril bükkfatáblán, 50x75x3,5 cm, 2017 © Barakonyi Zsombor

“Keleti Áramlat – Remix Változat” akril bükkfatáblán, 50x75x3,5 cm, 2017 © Barakonyi Zsombor

A 10 évnyi termékeny alkotói munkában megérett pályamű Európa több nagy városában mutatkozott már be nagy sikerrel, és számos hazai és külföldi gyűjteményben megtalálható. A közönség számára legközelebb megnyíló jubileumi kiállítás ~~REMIX~~-címmel ~~Hamburgban és Berlinben~~ Jekatyerinburgban, Szentpéterváron és Moszkvában (és Londonban...) lesz látogatható.